

Magyarország jobban teljesít

Halljuk sokszor! S ez egyeseknek tényleg igaz, hiszen a 2010-es kormányváltás óta nekik tényleg sokkal jobban megy. Annak azonban, hogy nekik jobban menjen, nagy ára van. Ők is megfizetik, hiszen ha még maradt az önérzetükből valami, akkor havonta minimum egy új tükröt azért kell venniük. S ezzel is fellendítik a magyar ipari termelést, mert egyébként az átlag magyar csak két-három tükröt vesz életében. Néhány példa arra, akik azért jól jártak. A legfelkapottabb, s talán legismertebb is Simicska Lajos-Nyerges Zsolt féle cégbirodalom, s annak legprominensebb képviselője a Közgép Zrt.

2011-ben az osztalékból több mint 14 milliárdot, 2012-ben pedig több mint 19 milliárdot vettek ki. (A Közgép Zrt-ből 3,3 milliárdot) Szinte az összes adózott eredményt, tehát nem igaz a Fidesz közkedvelt érvelése, hogy azért kell a magyar nagytőkés, oligarcha, hogy az a pénzt újból és újból befektetve, majd felpörgeti a magyar gazdaságot. Legalábbis az Ő viselkedésükből nem ez látszik. De a sor másik prominense Mészáros Lőrinc felcsúti polgármester, a fociakadémia elnöke, aki 2006-ban 10 milliós céget vezetett, 2007-ben veszteséges a cége, 2010-ben 853 milliós, s 2012-ben már több mint 4,6 milliárd forint a nettó árbevétele. Ő 2012-ben 800 milliót vett ki. Két szembetűnő azonosság mindkét esetben. Mindannyian kerülnek a nyilvánosságot, s mindannyiuk felemelkedésében fontos szerepet játszott Orbán Viktorhoz fűződő kapcsolatuk. De mindenki nem lehet Orbán Viktor egyetemi szobatársa, vagy kedvenc fociakadémiájának elnöke. Magyarország jobban teljesít! Halljuk sokszor, s minél közelebb kerülünk a választásokhoz, annál gyakrabban fogjuk hallani. Bekövetkezett a gazdasági fordulat. Szól a közmédia papagája, hiszen a második negyedévben 0,1%-kal túlszárnyaltuk az előző negyedév adatait, mely elsősorban az ipari termelésnek és a mezőgazdaságnak köszönhető. Az előző öt negyed évben pedig mindig csökkent, s a mezőgazdaságnak is túlzottan örülünk előre. S kihasználva a választók passzivitását, s a hírekkel szembeni kifejllesztett immunitását megjelennek azért más adatok is. Az év első hét hónapjában 851,2 milliárd forintot összesített államháztartási hiány alakult ki, ami a legfrissebb egész éves hiányprognózis 96,7 százalékát éri el. Az államháztartás központi alrendszerének 2013. július végi hiánya így 851,2 milliárd forinttal teljesült. 2012-ben az államháztartás központi alrendszerének I-VII. havi hiánya 437,5 milliárd forintot tett ki. S egyre nyilvánvalóbb tény, hogy a számtan nem az erősségük. Ha egy adó nem hozza az elvártakat, mit tesz a kormány, vagy megemeli, vagy újabb adót vet ki. S a számok ezt valószínűsítik, várjuk türelemmel az újabb adóemelést, vagy az újabb adót. A 2013-ban bevezetett Kata éves terve 74,3 milliárd Ft, fél éves teljesülése 11,4 milliárd Ft, **időarányosan 30,68%**, Kiva éves terv 130,2 milliárd Ft, fél éves teljesülés 3,8 milliárd Ft, **időarányos teljesülése 5,83%**, Tranzakciós illeték éves terv 301,0 milliárd Ft, fél éves tény 68,6 milliárd Ft **időarányosan 45,58%**. A tranzakciós illetéknél augusztus 1-től életbe lépett emelés, mely 50%-kal megemeli az utalások után fizetendő, és 100%-kal a pénzfelvételek utáni illetéket, azaz 100 ezer forint pénzfelvétel esetén 600 forintot fizetünk az államnak, ugyan csökkenti a hiányt, de ami így sem jön be, azt egyszerűen eléri a kormány, a bankoknak, mint adóalanyoknak előírja a

különbözet visszapótlását a költségvetésbe. Részemre felháborító, hogy addig amíg a műveleteket végző banknak, aki ténylegesen vele dolgozik annak fizetek 0,006 ezreléket az utalások után, addig az államnak aki csak elteszi a pénzt, annak 0,03 századot, azaz 5-ször többet mint a munkát végző banknak. S ugye mindannyian emlékszünk a szlogenre, hogy a bankok nem hártják majd át a terheket a lakosságra! Nos, azok a fránya számok már megint mást mondanak: a KSH frissített statisztikája szerint év/év alapon a banki szolgáltatások júliusban 29,3%-kal kerültek többre, mint egy évvel korábban. S a kötelezően előírt pénztárgép cserétől, melytől a gazdaság fehéredését, és plusz 95 milliárdnyi bevételt vártak, arról a kormány akár le is mondhat, hiszen éppen most, harmadszor vagy negyedszer halasztják el éppen december 31-re. Szakértői tervezés! De mért is kell elhalasztani a pénztárgép cserét? Az első nyertes a Közgéphez köthető érdekeltségű cég mellé nyúlt, az általuk engedélyezett lengyel pénztárgép gyártó éves kapacitása 20 ezer darab. Minimum 200 ezer pénztárgépet kell a törvény szerint lecserélni. Az engedélyező hatóság látva a bajt, gyorsította engedélyezési folyamatát, s jelenleg már 4 gép rendelkezik engedéllyel, de technikailag akkor sincs rá elég idő. A kereskedőknek 40 milliárdba kerül a csere, s várhatóan havonta, gépenként 2300 Ft-ba a kötelező mobilnet kapcsolat. Az adatforgalom alapján 4-szer 5-ször többre, mint egyéb kis adatforgalmat bonyolító szolgáltatásoké. Ön szerint a végén ezt ki fogja megfizetni? S csak nézek ki a fejemből, hogy akkor most mért is kellett idő előtt visszafizetni az IMF kölcsönt? Mert egyszerű matematika, ha egy 3%-os hitelt, egy 5,2-5,6%-os hitelből (az állam tavasszal ilyen hozamígérettel adott ki dollár-kötvényeket, ami ugyanolyan hitelfelvétel, mint az IMF hitel, csak kevesebb beleszólással) fizetünk vissza, akkor rosszabbul járunk. Ebben az esetben ez nekünk éppen 14 milliárd forintunkba kerül. S csak hab a tortán, hogy Lázár János burkoltan, de beismerte, hogy a magyar félnél tapasztalt szabálytalanságok miatt a 15 EUS programból, 13-ban nem jön pénz tavaly ősz óta, a fennmaradó kettőből az egyik kerete kimerült (GOP), a másikból pedig az NFÜ dolgozók a fizetésüket kapják. Azaz nem jön pénz. Csak megjegyzem, hogy ezzel a teljesítménnyel sereghajtók vagyunk az Unióban, míg a „bukott baloldal, Gyurcsány-Bajnai” idején, amikor Bajnai volt a felelős az uniós pénzekért, akkor az első háromban voltunk a sikeres pénz lehívásokban. Három év után pedig eléggé érdekes még mindig az előző kormányra mutogatni. S sajtótájékoztatók beszólásával, melyben „Csányi Sándor az ország első számú uzsorása” majdnem sikerült is elterelnie a szomorú tényről, hogy pénzt addig ne várjunk az Uniótól míg a szabadságharcunkat folytatjuk ellenük. S ugye emlékszünk a Magyarország győzött reklámra, hogy kikerültünk a túlzott deficiteljárás alól, s ezért minden Uniós pénzhez hozzájutunk, akkor most mi is van? S a Magyarország jobban teljesít szlogenre egy rövid megjegyzés még, melyben a foglalkoztatottság növekedésére szeretnek hivatkozni. Az új foglalkoztatottsági számítás ugyanis úgy néz ki, hogy beleszámít az-az egy évnél rövidebb ideje külföldön munkát vállaló is, akiről lényegében semmit sem tudunk, de feltételezzük, hogyha már több hónapja külföldön tartózkodik, akkor van is munkája, tehát foglalkoztatott. S beleszámít az is, aki Magyarországon három hónap alatt 1, azaz egy óra bejelentett

munka utáni jövedelemmel rendelkezik. Közben a Dunaferr 1500 fős létszámleépítést jelentett be, s a Magyar Posta is szép csendben, de 1000 főtől válik meg. A Takarékszövetkezetek államosítása pedig folyik, s még be sem fejeződött, de már FIDESZ közeli személyeknek történő üzlet rész eladásáról lehet hallani. Akkor minek is kellett törvényileg államosítani? Vagy a történelem ismétli önmagát? A kormány Gazdasági Főtanácsa kommunista javaslatra döntött négy bank állami ellenőrzés alá helyezéséről; és miniszteri biztósokat küld ki ezekbe a bankokba. A Magyar Kommunista Párt és a szociáldemokraták üdvözölték a döntést, és szót emeltek az egész hitelszervezet államosítása mellett. A pártok követelték a kiscsapatáti Nagy Ferenc miniszterelnök lemondását, amiért nem támogatta az államosítást, csak a fokozott állami ellenőrzést (Szabad Nép 1947. május 28). S ha a Takarékszövetkezet nem lenne elég, akkor egy kis rövid OTP történelem. Csányi Sándor szinte az összes OTP részvényét eladta, s más OTP vezetők is követték példáját. A kormány pedig bejelentette, hogy 2010-es választási ígéretével ellentétben lemond a „Zöld Bankról” mivel az eredeti tervek szerint abban az OTP-nek 75%-os tulajdona lett volna. Más. A kórházzsövetség elnöke aggódik, a kórházak lejárt tartozása elérte az 55 milliárd forintot, a beszállítók egyre türelmetlenebbek. Ugye emlékszünk a FIDESZ plakátra: Rendbe tesszük az egészségügyet. A bölcsődei dolgozók pénz helyett elmúlt nyolcévezést kaptak Balog Zoltán Emberi Erőforrás Minisztérium vezetőjétől, s magyarokodást, hogy nem ők látják jól a helyzetüket, hiszen milyen sok mindent kaptak a jelenlegi kormány alatt a minimálbér emeléssel, a rezi csökkentéssel, s a devizahiteles mentőcsomagokkal. A pedagógusok pedig szembesülhetnek azzal, hogy ha már visszavonták tavasszal a sztrájk előkészületet, akkor szeptemberre mégsem lesz kollektív szerződés, s ha nincs kollektív szerződés akkor mire is járna a cafeteria, mire is fizetnének egyéb juttatásokat, tehát várhatóan többeknek csökken a fizetése, a végbement átalakítás után a hangadókat pedig akár egyenként is levadászhatja az állami intézmény fenntartó. S jönnek a hírek, hogy az erre sincs pénz, arra sincs pénz alapállapotban a kormány a tartalékból mikre is költ. FTC stadion fejlesztésre, 6,9 milliárd Ft, sportesemények és kiemelt sportszövetségek többletadataira 760 millió Ft, sportágak adósságkonszolidációjára 480 millió, Nemzeti olimpiai Központ beruházásához kapcsolódó előkészítő feladatokra 212 millió, majd újabb 586 millió (mintha valaha is kapnánk olimpiai rendezést), 697 millió a Miniszterelnökség dologi forrásaira, titkos minősítésű nemzeti adat, 7 milliárd a Fővárosi közösségi közlekedés rendkívüli támogatására, 5,6 milliárd sportágfejlesztésre, és sportszövetségek adósságrendezésére, 2,7 milliárd Nemzeti Sportközpontokra, s a legújabb „Itthon vagy – Magyarország szeretlek” Rákay Philip szeptember 28-29-i tévé műsorára 996 millió. Mindegyik halaszthatatlan, s nélkülük az élet már nem is élet. Se szeri, se száma a jóérzésű embereket megbotránkoztató döntéseknek, a megfélemlítés mester fokoz, mégis elsősorban rajtunk múlik a saját és az ország jövője is. Mindenki jól gondolja meg, hogy kire fog szavazni, mert szavazni kell, ha változást szeretnénk.

Knipf Róbert (főszerkesztő)

Mit tehetünk a tárolási zöltségek jobb minőségéért

A tárolásra termelt zöltségfélék minősége meghatározza az eredményességet. A hosszabb időre tárolt növényi részek a szüret után tovább „élnek”. A tárolás alatt a növények párologtatnak, párát vesznek fel a levegőből, bennük a kémiai folyamatok, átalakulások folyamatosak. A termelés, betakarítás, betárolás során fertőzések érik a termést, a keletkezett apróbb, nagyobb sérüléseken betegségek fejlődnek. Az átalakulások a mennyiséget és a minőséget is döntően befolyásolják. Megfelelő minőségű betárolt termés veszteségei nagyságrendekkel kisebbek lehetnek.

A tárolásra felkészítés tápanyag alapjai

A tárolásra szánt és ipari zöltségfélék, például káposztafélék, burgonya, gyökérezöltségek, fűszerpaprika tápanyagellátása alapvetően meghatározza a tárolási minőséget. A döntő a megfelelő szárazanyag tartalom kialakítása és erős szöveti felépítés, mely betakarításkor, szállításkor, betároláskor kevésbé sérülékeny. A magas szárazanyag tartalom nem csak az íz anyagok, színanyagok és egyéb beltartalmi értékek kialakulásához szükséges, hanem a

tárolási veszteségek csökkentése szempontjából is meghatározó. A szárazanyag tartalom szerepe az apadási, és a betegségek okozta kiesések csökkentésében is döntő jelentőségű. A tárolási minőség alakulásának élettani folyamatai hasonlóak, szinte azonosak függetlenül a betakarított termésrészről. Ezért a kezelések folyamata is hasonlóan alakul, legyen az föld alatti mint a gyökérezöltségek, vagy föld feletti, virágból fejlődő valódi termés, mint a fűszerpaprika, vagy gazdasági termés, mint például a káposztafélék.

A termés mennyiségének biztosításához megfelelő nitrogén ellátásra és öntözésre van szükség, de ezek a kezelések a tárolásra a legkedvezőtlenebbek. A tárolásra felkészítés lényege az időbeni állás a tápanyagellátásban.

A kálium túlsúlyos táplálás lényege

A tárolási zöltségek intenzív növekedése után, a tenyészidőszak második felében a szárazanyag növelésére, az erős szöveti szer-

kezet kialakítására kell koncentrálni **kálium túlsúlyos tápanyag-ellátással**. Intenzíven öntözött körülmények között az időbeni átállás már kritikusabb kérdés.

A szükséges öntözésről nem kell, és nem is szabad lemondani, a megfelelő ellátást még szigorúbban kell venni a tárolási szempontok miatt.

A tárolási minőség meghatározója tehát a megfelelő kálium ellátás, de nem önmagában. Minden tápelemnek megvan a meghatározó szerepe az érés, illetve tenyészidő második felében is. A termés mennyiségére továbbra is oda kell figyelni, tehát a megfelelő mennyiségű nitrogénre szükség van. A **nitrogén túladagolása** a betakarítás felé közeledve arányosan nagyobb, és nagyobb veszélyt jelent a tárolási minőségre. A magvak egészséges fejlődését, mely a termés méretét is alapvetően befolyásolja a jó foszfor ellátás segíti. A káliumtúlsúlyos ellátás meghatározó lépcsője a **Rosafert 5-12-24**, vagy **Rosafert 5-6-30** fejtrágyázás, vagy a tápoldatozásban a **Rosasol 11-14-28**, **Rosasol 12-6-36**, vagy **Rosasol 3-5-40** összetételre történő átállás a fejesedés, gyökérvastagodás, természet-színeződés alatt. A granulált Rosafert fejtrágyákból öntözés előtt 200-300 kg/ha, azaz 2-3 dkg/m² adagot célszerű kijuttatni, és intenzív öntözéssel biztosítani, hogy minél hamarabb a gyökerekhez jusson.

A **kálium túlsúly mértékét** mindig a növekedés üteme és az időjárás állapota határozzák meg. Öntözött és erős növekedésű állományban mindig nagyobb kálium túlsúlyra van szükség a megfelelő minőség biztosításához. Ugyancsak erősebb kálium túlsúly szükséges, ha tartósabb lehülés, csapadékos idő miatt az érés üteme lassul, elhúzódik. Kisebb túlsúlyra van szükség aszályosabb periódusban, erősebb besugárzású, melegebb időjárási környezetben.

Forrás: Dr. Horinka Tamás, szaktanácsadó

A nitrogén lombtrágyázás új útja!

Aszály esetén is hatékony TNT tartós nitrogén lombtrágyák

Új lehetőség a nitrogén lombtrágyázásban. A tartós nitrogén hatóanyaggal a növekedést serkentő lombtrágyázás új dimenzióba kerül. A kettős nitrogén hatóanyag alapú TNT lombtrágyák gyors karbamid, és tartós, szabályozott karbamid-formaldehiddel egészen más hatásúak, mint a hagyományos nitrogénes lombtrágyák. Kíméletes, hosszabb távú, 3-4 hetes hatás, és egyenletesebb a nitrogén ellátás átszervezhetővé teszi a nitrogén lombtrágyázást. Kiegészítő tápelemeivel a TNT Turbó, vagy a TNT Mg speciális kezelésként alkalmazható az intenzív növekedési szakaszban.

Az aszályos időszakban a lombtrágyázás is nagyobb kockázatot jelent. Amennyiben az aszály miatt a növényvédelmi kezelésekre is sokkal ritkábban van szükség, a növekedést serkentő lombtrágyázás lehetősége is korlátozott. A TNT tartós nitrogén lombtrágyákkal a probléma áthidalható. Sokkal nagyobb adag és sokkal biztonságosabban kijuttatható, mint bármely korábban alkalmazott nitrogénes lombtrágyával.

A TNT lombtrágyák nitrogén hatóanyaga tehát a lombon leggyorsabb karbamid. A kíméletes és tartós nitrogénkezeléshez a nitrogén hatóanyag 66 %-a lassú tápanyag szolgáltatású karbamid-formaldehid formában van, míg 34%-a könnyen, gyorsan, a lombon keresztül azonnal felvehető karbamid formában van jelen. Kiegészítő tápelemeik az intenzív növekedés kritikus elemei, mint a mag-

A lombtrágyázás jelentősége a tárolás sikerében

A lombtrágyázás és tárolás eredménye között lehet, hogy sokaknál nincs semmi összefüggés, pedig ez óriási tévedés. A lombtrágyázás élettani szerepét a tárolási minőség alakulásában is tökéletesen hasznosíthatjuk.

A tárolási minőségre elsőként a termés növekedése alatti megfelelő **kalcium ellátással** hatunk. Ugyanis a szöveti szerkezetet a megfelelő minőségű sejtfalak képződésével ez befolyásolja elsődlegesen. Sajnos utólag ennek alakítása már csekély eséllyel történhet. A minőséget illetően már A **Rheobor** kalciumos kötődésjavítás az első jó lépés. A **Rosatop-Ca** az intenzív növekedés alatt jelent optimális minőséget is befolyásoló összetételt magas kalcium, nitrogén, magnézium és tejes mikroelem tartalmával.

A **mikroelemek összetett szerepe** jelentkezik a tárolási minőségben is. Több mikroelemnek közvetlen minőséget befolyásoló hatása van az élettani folyamatokban. Tehát a hiányos ellátást kerüljük el az intenzív növekedés alatti mikroelemes lombtrágyázással. A megelőzés itt is a járható út. A felváltott mikroelemes komplett **Rosasol 30-10-10**, vagy erős növekedés esetén a kondicionáló **Rosasol 23-7-23** jelent megfelelő megoldást.

A **kálium túlsúlyos** trágyázás hatásának erősítésére az érésgyorsítónak, minőségjavítónak is nevezett kálium túlsúlyos lombtrágyák használata nagyon is indokolt. Különösen nagy szerepe van a lombtrágyás rásegítésnek, amikor az érésidő elhúzódo, vontatott. A kezelések ismétlése ekkor akár 5 naponkénti is lehet és a lombozat öregítése érdekében fokozatosan magasabb töménységet is használhatunk. Az érésgyorsítás, minőségjavításra leginkább alkalmas összetételű lombtrágyázást a **Rosasol 11-14-28**, **Rosasol 12-6-36**, vagy **Rosasol 3-5-40** 100 %-ban vízzoldható, növényvédő szerekkel jól keverhető készítményekkel javasoljuk. Extra káliumszint növelésre a **Káliumszulfát** vízzoldható változata természetesen használ-

ható a korábbiakban már említett körülménye között.

A minőség biztosítás egyéb elemei

A tárolás szempontjából természetesen más technológiai elemek betartására is szükség van.

Az öntözés ütemezése és túlzott öntözővíz adagok alapvető minőségrombolók lehetnek. Nem szabad a betakarítás felé közeledve túl lelkesen öntözni. A túlöntözés vegetatív hatása, különösen ha az nitrogén túladagolással is párosul, a tárolásra a lehető legrosszabb hatású.

A **növényvédelem** felelőssége is nagyobb a tárolásra termelt növényekben. Az állományban gondot okozó, valamint majd csak később, a tárolás alatt problémát okozó fertőzések ellen is az állományban tudjuk növényeinket megvédeni. Tehát nem néhány hétre, hanem hónapokra szól a védelem, tehát a felelőssége is ennyivel nagyobb.

A **kíméletes munkavégzés** a betakarítás, szállítás és tárolás előkészítése során szintén nem az első, amikor a tárolás sikerességéről beszélünk. Pedig számtalan vizsgálat egyértelműen bizonyítja, ezek a folyamatok milyen erősen befolyásolják a tárolási veszteségeket. Márpedig ez azt jelenti, hogy viszik a hasznot, amiért addig már nagyon megdolgozott a természet.

A tárolásra termesztés valamivel nagyobb odafigyelést, felelősséget ró a termeszto kertészekre. Ezért a technológia során a minőséget befolyásoló elemekre nagyobb figyelmet érdemes, kell fordítani. A megelőzés, az időben elvégzett munka jelentősége meghatározó. A jó eredmény érdekében tehát érdemes jó gondossággal lennünk.

Horinka Tamás szaktanácsadó

Forrás: Dr. Horinka Tamás, szaktanácsadó

Az aszályos időszakban a lombtrágyázás is nagyobb kockázatot jelent.

Az aszályos időszakban a lombtrágyázás is nagyobb kockázatot jelent.

A növekedést a nitrogén, mikroelemek és kén összetetten segítik, így a lombtrágyázás hatása komplettnek tekinthető.

Forrás: Dr. Horinka Tamás, szaktanácsadó

TNT Mg magnéziumos tartós hatású nitrogén lombtrágya

A tartós növekedést serkentő nitrogénellátás mellett a fotoszintézist serkentő magnézium, valamint a fehérje és olajépítő kén tartalom egészíti ki. Használatát a nitrogénellátással együtt a sárgulás megelőzésére, a harmonikus növekedésserkentésre javasoljuk.

A TNT lombtrágyák felhasználása

- Szántóföldi és kertészeti növények intenzív növekedésének serkentésére
- Növényvédelemmel egy menetben lombtrágyaként, 3-4 hetenként ismételve
- 15 -30 l/ha adagokkal, de legfeljebb 5%-os töménységgel a permetezésekre vonatkozó szabályok betartásával

Horinka Tamás szakmai vezető

Forrás: Dr. Horinka Tamás, szaktanácsadó

Pázsit, örökzöldek, cserjék, házikerti gyümölcsfák nyárvégi ellátása

A ház körüli növények a szépségükkel, üdeségükkel, színeikkel pihentetnek bennünket. A kánikulában éppen ezeket a tulajdonságaikat veszítik el, ha rosszul öntözzük, rosszul tápláljuk őket. A téli felkészítéssel pedig azt kell elérnünk, hogy a következő évben ugyanúgy virítsanak, díszítsenek, mint korábban. Önmagától ez nem megy, tennünk kell érte.

A nyári, őszi ellátás néhány fontos kérdése

A **díszfák és örökzöldek** növekedését a nyár végéig kell támogatnunk, ezért a tápanyagellátásban legfeljebb augusztus közepéig, végéig adhatunk ki magasabb nitrogén tartalmú tápoldatot, fejtrágyát. Öntözésüket is lassan vissza kell fogni, mert ahogy a túlzott nitrogéntrágyázás, a túlöntözés is többszörösére emeli a téli fagyveszély kockázatát.

Augusztusban fejtrágyaként még a **Rosafert 15-5-20** összetételt használhatjuk, tápoldattal a virágzó díszcserjékre javasolt **Rosasol 16-8-24** összetételt célszerű még alkalmazni.

Szeptember elejéig a télre felkészítésre már káliumban gazdag összetett tápanyaggal tudjuk a hajtások beérését segíteni. Fejtrágyaként a **Rosafert 5-12-24** sekélyen bedolgozott kezelést még az őszi folyamán hasznosítják a növények, mely segít a téli fagyokkal

szemben védeni. Amennyiben öntözéssel együtt van lehetőség a tápanyagot kijuttatni a Téli felkészítő **Rosasol 3-5-40** tápoldatozás javasolt.

Pázsitban, gyepekben is be kell fejezni augusztus végére a nitrogénes fejtrágyázást, tápoldatozást. Érdemes a télre felkészítésre 2,0-2,5 dkg/m² **Rosafert 12-12-17+MgO+mikroelemes** fejtrágyát egyenletesen kiszórni, mely az őszi tápanyagellátást fedezi és nem legyengült növények mennek a télbe.

A **gyümölcsfák** ellátásánál fontos szempont, hogy milyen terheléssel voltak az adott évben. Erősen terhelt évben a szüret utáni komplett lombtrágyázás nagyon sokat segít a következő évi termés fejlődésében, a vesszők megfelelő beérésében. A **Rosasol 30-10-10** augusztus eleje-közepéig, a **Rosasol 17-9-29** pedig szeptember

közepéig használható a növényvédelemmel egy menetben. Ezeknek a kezeléseknak hatása a téli fagykár szempontjából egyáltalán nem elhanyagolható. Nem köztudott, de nagyon fontos szakmai szempont az erősen terhelt fák őszi nitrogén trágyázása. Nem túltrágyázása, hiszen azzal szinte csak kárt okoznánk. A vesszők megfelelő beéréséhez, a vesszők, rügyek nagyobb fagyűrését biztosító beltartalmának kialakulásához igenis egy kisebb adagú, 30-50 kg/ha hatóanyag nitrogén fejtrágyázásra van szükség, tehát 12-18 kg/1000 m² Pétisó, vagy 8-15 kg/1000 m² Ammóniumnitrát műtrágya kijuttatása javasolt. A terhelés kiegyensúlyozására kiegészítő lombtrágyázásként a tartós nitrogén lombtrágyák, a **TNT Mg**, és **TNT Turbó** mikroelemes, illetve magnéziumos összetételű készítmények is kiválóan alkalmasak.

Horinka Tamás (szaktanácsadó)

Fűszerpaprika termesztési hibák 2013, s azok korrekciói

Az elmúlt 30-40 év termesztő felülete már a múlté, s várhatóan a közeljövő sem lesz más nagy szemléletváltozás nélkül. Addig amíg a kínai és egyéb távol-keleti paprika örleményeket keverhetnek magyar termékekkel, s az egészet magyar terméként hozhatják forgalomba, addig nem várható a régi idők, szép emlékek, s a magyar fűszerpaprika fellendülése sem.

Azért ennek ellenére is vannak akik kitartóan, minden évben vetnek, ültetnek egy pár hektárt, s 2013-ban is elkövettek pár hibát. Ezen hibákat, s azok kiküszöbölésére tett intézkedéseket osztom most meg Önökkel e rövid cikkben.

Termeljünk minél olcsóbban. Hangzik a régi szlogen, s ha már hozzájutottunk olcsón 2200 mázsa pulykatrágyához, akkor azt juttassuk is ki 2 ha-ra, az majd jó lesz. Kiáltott fel az egyik termelő, s így is járt el. Aztán locsolta bőven, hogy minél szebb legyen, s csodálkozott, hogy már derékig ér a szára de kötés aztán nem marad meg rajta. Ami virágot hozott, az rövid időn belül kötetlenül a földön végezte. Ekkor fordult segítségért hozzánk, pontosabban a barátja, hogy ugyan nézzük már meg, mert nem lesz neki paprikája. A kép ami fogadott, tényleg elszomorító, de segítünk, ha engedik, s megcsinálják azt amit mondunk. A termelő kérdése, hogy akkor most tárcsázza le zöldtrágyának, vagy tudunk segíteni, mert zöldtrágyának ez azért nagyon drága. A válasz pedig az, hogy igen tudunk. Első lépésként Scorpio 3 liter/hektár, 5 nap múlva **Rheobor**, majd egy hét múlva még egyszer Rheobor 3 liter/hektár dózisban. A pulykatrágya túlzott nitrogénjét **Rosafert 5-12-24+3MgO+mikroelemmel** ellensúlyozzuk, s a gyapottok melletti védekezések mellé **Rosasol 23-7-23+SPEMe** 100%-ban oldódó speciálisan magas mikroelem összetételű lombtrágyát ajánlottunk még pluszban. Majd a későbbiekben még egy **Rheoboros** kezelést, s a bogyonnövekedés segítésére **Rosasol 23-7-23+SPEMe**-t, majd az érés és színeződés segítésére **Rosasol 3-5-40**-et.

A másik igazán problémás eset úgy indult, hogy a termelő a csávázásra túl sok csávázószert használt fel, de szintén nem Ő kért segítséget, hanem egy barátja. Az első vetés rossz kelését a hideg tavaszi időjárásnak tudta be, következtetés: tárcsa. De amikor a második is igen vontatottan kelt, s nem akart a földtől elrugaszkodni, akkor már valami gyanús volt. Az első területbejárás, június közepén 2-3 cm-es növények fogadtak, gyakorlatilag a csávázószert túladagolás miatt szinte gyökeretlenül. Két alkalommal egy hét eltéréssel kapott **Gyökér** lombtrágyát, melynek hatására normális nagyságú gyökér fejlődött, de még mindig a szükségesnél kisebb lombozattal rendelkezett. Ekkor avatkoztunk közbe a már sokak által ismert és használt **TNT Mg**-mal, mely egy olyan tartós nitrogénforma, mely a növények levelén keresztül is 3-4 héten át folyamatosan szolgáltat nitrogént. Nem tévedés. Tényleg ilyen hosszú a hatása. A talajra jutott részek pedig akár 12 héten át is szolgáltatnak

nitrogént. Megfelelő lombzat után pedig **Rheoborral** kezeltettük a területet két alkalommal a túlzottan meleg időjárásban a jobb kötésért, és a meleg stressz minél jobb elviseléséért. Megjegyzés, hogy az út túlsó oldalán lévő időben elvetett és kikelt de hagyományosan kezelt fűszerpaprikát a jó egy hónap késés ellenére már lehagyta az intenzíven kezelt, többször lombtrágyázott állomány. S ha el nem rontja, „mert már értünk hozzá”, akkor többet is fog teremni. Az állomány természetesen folyamatos öntözésben részesül. De beszéljenek a képek.

a kezdet

első Gyökér lombtrágyázás után

jelenlegi állomány

második Gyökér lombtrágyázás után, már mosolygó gazdával

A két történetnek van egy pár közös vonása, közös tanulsága. Egyik termelő sem mert közvetlenül szólni, kérni, hogy baj van, segítsünk. Amikor pedig szóltak, akkor még volt értelme beavatkozni, a speciális akkor éppen oda az kell lombtrágyával sikerült segíteni. Ehhez nem biztos, hogy a termelői felkészültség elegendő, inkább forduljon szakemberhez. S nem megbántva senkit, igenis forduljon specialista-hoz, mert az alap növényvédelmi szakemberek nem kaptak ezen a téren kellő felkészítést. Ez ugyanolyan mint az általános orvos és a szemorvos esete, ha szemorvosra van szükség akkor nem az urológushoz megyünk.

S bátran merem ajánlani a Móraagro Kft ezen a téren igencsak jól felkészült szakemberét Horinka Tamást, és jó magamat Knipf Róbert. Telefonszám: Horinka Tamás: 06 (30) 229-0756; Knipf Róbert: 06 (30) 515-6077

Tisztelettel: Knipf Róbert

Az őszi vetések se legyenek mostohák

Lassan esedékes: az őszi vetések alaptrágyázása

A tápanyagellátás mostohái szoktak lenni a környékünkön az őszi vetések. Talán idő nincs az előkészítés minden lépésére, talán erős az a gondolkodás, hogyha kell valami, majd tavasszal odaadjuk. Megfelelő tápanyag nélkül azonban már behozhatatlan hátránnyal indítjuk az őszi kultúránkat. Gyakran nem látványos az a következmény, melyet a rosszabb indulás miatt szenved el az állomány. A kelés utáni rosszabb erősödéssel, a gyengébb télbe menő állomány nagyobb téli, kora tavaszi veszteségeivel, vagy a tavaszi gyengébb indulással.

Az őszi vetések minimális indító trágyázása, őszi alaptrágyázás

Ha nem is gondolkodunk, és vizsgálatokkal alátámasztott tápanyagtervezésre nincs is lehetőség, legalább az indító tápanyag kijuttatására fordítsunk gondot. A fiatal növények kis mennyiségű, de megfelelő összetételű felvehető tápanyagot igényelnek a kelés után a megerősödéshez, a télbe menetel előtti megerősödéshez. A gyökeresedés, a télálló szárrendszer fejlődésére sokszor kedvezőtlen és viszonylag rövid idő áll rendelkezésre. A fejlődés elhúzóda, zavarai mind az állomány gyengülésében jelentkeznek.

A tápanyagban szegény körülmények között sokkal nagyobb a téli fagykár, a kipsztlulás, a késő tavaszi fagyok által okozott kár. Sokkal

nagyobb a súlyos fertőzések, betegségek által okozott kár valószínűsége is.

A tavaszi kultúrák őszi alaptrágyázása közepkötött és kötöttebb talajokon aktuális. Laza homoktalajokon nem célszerű ősszel tápanyagot bedolgozni, mert a kimosódási veszteség túl nagy. Az őszi tápanyag kijuttatásra is az őszi vetéseknél írottak mérvadóak.

Szántóföldi növények őszi alaptrágyázása

Elsősorban a vetés előtti indító trágyázás, ami az őszi fejlődést meghatározza. Tápanyaghiányos talajon azonban a mély műveléssel bedolgozott műtrágya kijuttatására szükség van, az nem maradhat el. Tavasszal már csak utólag, speciális, kiválóan oldódó komplex trágyával pótolható a tápelemek többsége, hogy az biztonsággal a gyökerekhez is jusson.

Őszi kalászosok

Az őszi búza és őszi árpa alaptrágyázásánál a teljes foszfor és kálium szükségletet kijuttathatjuk, melynek mennyisége harmonikus ellátottságnál 40-60, illetve 80-100 kg/ha hatóanyag legyen. A káliumot klóros formában is használhatjuk, ellentétben a kertészeti növényekkel. A kritikus elem a nitrogén. Túl sok és a túl kevés is szinte ugyanúgy veszélyes. Az általános körülmények között javasolható mennyiség 30-50 kg/ha hatóanyag. Az őszi mennyiséget emelni kell, amennyiben nagyobb mennyiségű szarát dolgoztunk be a talajba. Ugyanakkor kisebb adagot használunk, ha a terület előveteménye nagy adagú trágyázással, esetleg érett szerves trágyával is kezelte volt.

Az alaptrágyázás megerősítését jelenti az őszi lombtrágyázás. Késői kelés, egyenletes, de fejletlen állomány erősítésére a gyakorlatban

már bevált két foszfor túlsúlyos lombtrágya, a **Gyökér**, valamint a **Fosfitex Zn/Mn** gyökérezést is serkentő ellenállóságot javító biológiai aktív kezelés választható.

Kertészeti növények

Az őszi ültetésű, vetésű hajtott növények alaptrágyázását a szokásos módon és tápanyag mennyiséggel kell elvégezni. Klóros alapú műtrágyát a zeller kivételével ne használjunk nagyobb mennyiségű alaptrágyázásra. A szulfát alapú **Rosafert 5-12-24** gyökérezőségek alá optimális alaptrágya, míg a saláta, hagymafélék alá a **Rosafert 12-12-17** a jó választás, melyekből 4-10 dkg/m² mennyiséget használhatunk technológiától függően.

Kalcium alaptrágyázás. A tápelemek ördöge intenzív termesztésben a kalcium. Ellátásánál nagyon fontos a megfelelő kalcium alaptrágyázás, hiszen a tenyészidőben már csak viszonylag kis mennyiség kijuttatására van lehetőségünk. Jó kalcium trágya nagyon kevés van. A **WAP-MAG** magnéziumos mikroelemes kalcium trágya mikroelemekkel is dúsítva van. Szerves trágyázott területek is kiemelten ajánlott kalciumtrágyázásra. Egyébként pedig nagyon fontos eleme a komplett alaptrágyázásnak a megfelelő kalciumpótlás miatt.

Az ültetvények és szabadföldi növények alaptrágyázása csak a közepkötött, és kötött talajokon esedékes ősszel. Laza homoktalajokon ne műtrágyázzunk ősszel, feltétlenül halasszuk el kora tavaszra a kimosódás veszélye miatt.

Horinka Tamás
kertésszmérnök

Nem csak minket visel meg a kánikula

Még tart a meleg!

Minden élő szervezetet megvisel a még mindig tartó kánikula. A kertészeti növények számára is nehezen elviselhető ezzel a légköri aszályal együtt járó tartós kánikula. A hangsúly az együttes hatáson van, mert más körülmények között sokkal jobban elviselnék a növények a jelenlegi meleget, alacsony páratartalmat, vagy erős besugárzást is. Növényeink sok segítségre szorulnak a természetőtől a sokk hatásainak csökkentésében. A Fosfitex, Rheobor, Rosatop-Ca és Rosasol 30-10-10 kezelések jelentősége kiemelhető az aszálykárok csökkentésében.

A termesztő kertész lehetőségei az aszálytűrés erősítésében

A növények számára is elviselhetőbbé tehető az aszályos időszak, de nagy odafigyelést kíván, mint minden kritikus időszak általában. A teendők összetettek, és eredményesek csak akkor lehetünk, ha a különböző lehetőségeket összehangoltan, maradék nélkül alkalmazzuk. Sajnos minden megalkuvás, rossz értelemben vett spórolás súlyos következményekkel járhat. A túlzásoknak ugyanolyan káros következményei lehetnek, tehát akár tápanyagról, öntözésről, párasításról, árnyékolásról legyen szó, a túlzásokat kerülnünk kell.

Az aszály elviselésének első lépcsőfoka az erős növény

Az aszálytűrésben az első mindig az erős növény. Mélyen gyökerező, jól elágazódó, erős lombbal rendelkező növény sokkal nagyobb eséllyel indul a legsúlyosabb aszály elviselésére is. Az ültetés utáni mély gyökereztetés az első fontos lépés. Az ültetés utáni alapos beöntözést 7-10 napig legfeljebb minimális mennyiségű párasítás kövesse, öntözés semmiképpen. A gyakorlatban sajnos a legkritikabban tartják be a termesztők, a kockázat tehát már nagyon korán ott van a technológiában. Az ültetés utáni túlzott nitrogén fejtrágyázással, különösen erős öntözés mellett nagyon laza szövetű állomány fejlődik, mely rendkívül érzékeny lesz az aszályra. Ezzel pedig újabb kockázat kerül a

technológiába. A baj az, hogy utólag már nagyon nehéz és költséges helyreállítani a rendet. Vetet növényeinknél is igaz a fenti állítás, de azzal a kiegészítéssel, hogy ott a talajfelszín folyamatos hűtéséről napi többszöri kis adagú víz kijuttatásával kell gondoskodni. Akár alap igazságnak is vehetjük, hogy annyiszor kell meleg napokon elindítani a vizet, hogy bár mikor meztőláb is végig tudjunk sétálni. Az éppen kikelő növényké a forró talajjal érintkezve „elégnek”. 40C° felett a fehérjék kicsapódnak, védőréteg nélkül a kelő növények megsemmisülnek.

Tápanyaggal sok minden elérhető

Az erős, ellenálló növény csak jó tápanyagellátással létezik. **A nitrogén túlsúly.** Az intenzív növekedés, hajtás, lomb és termésnél egyaránt, nagy nitrogén igényének kielégítésével sokszor nincs is gond. Annál inkább az ahhoz tartozó egyéb tápelemekről feledkeznek meg a termelők. Így nem is valódi nitrogén túlsúly okozza a nagy problémákat, hanem viszonylagos, a többi tápelemhez viszonyított mennyiség túlzott. **A komplett, harmonikus ellátás.** A komplett alap (Rosafert 5-12-24), indító (Rosafert 12-12-17), vagy nitrogén (Rosafert 18-6-5) fejtrágyázásról tehát nem véletlenül beszélünk annyit. A nagyobb nitrogén adagoknak ugyanis meg kell adni az egyéb tápelemek megfelelő adagjait is, hogy a fejlődéshez szükséges tápelem arányok ne boruljanak fel. **Intenzív lombtrágyázás.** A lombtrágyázás általános ellenálló képességet javító, bizonyítottan jobb a kezelt növények betegségekkel és klíma szélsőségekkel szembeni tűré, ellenálló képessége.

A Fosfitex mikroelemes lombtrágyázás összetett ellenálló képesség javító hatása a gyökeresedés utáni kezelésekkal megalapozható. Miután kéthetenkénti alkalmazása elegendő, valamint egyéb lombtrágyákkal is keverhető jól kombinálható minden egyéb lombtrágya kezeléssel. **A Rheobor** kötődést javító bóros kezelések a magas kalcium tartalom miatt kiválóak az aszály elleni tűrőképesség javítására is. A kalcium-borát hatóanyag kíméletes a növényel, így perzselési kockázata megfelelő kijuttatási körülmények esetén még kánikulai időszakban is minimális, ellentétben a hagyományos bór trágyákéval. **A Rosatop-Ca** csaknem teljes mikroelemes komplett kalciumos kezelések követhetik a Rheobor kötődésjavítást a termés növekedése alatt. Nitrogén, magnézium, kalcium és teljes mikroelem soros összetétele miatt nagyon fontos eleme a tűrőképesség javításának. Magas azonnal felvehető kalcium tartalma miatt nagy szerepe lehet az aszályal együtt járó fokozott kalcium hiány megelőzésében is. **A Rosasol 30-10-10** az aszályos időszak, jellemzően nyomott növekedési intenzitásának serkentésére alkalmas. Komplett hatású,

emelt mikroelem tartalmával a hiányok megelőzésére kiválóan alkalmas lombtrágya, melynek kijuttatása a növekedés ütemének megfelelően akár hetenként esedékes lehet. Gyorsan felvehető nitrogén tartalma az egyéb tápelemekkel és mikroelemekkel a növekedési időszak ideális tápelem kiegészítőjévé teszi a növekedés serkentésére és mikroelem hiányok megelőzésére.

A szakszerű öntözés, párasítás az aszálykár csökkentés másik pillére

Az öntözés alapelem az aszályos időszak átvészelésében. Nagyon sok buktatója miatt azonban gyakran a károk növelője lesz. A túl lelkes és ellenőrzés nélküli öntözés kockázata nagyon nagy. A hőmérsékletnek megfelelő vízmennyiség, a talaj tulajdonságainak megfelelő vízádagok az aszályos stresszes időszakban még fontosabbak, mint alkalmi öntözéseknél. **Gyakori, túl kis adagokkal** történő öntözés az aszálykár kockázatának növelője lehet. A sekély gyökérszóna alakulása miatt ugyanis egy tartósabb öntözés kimaradás, vagy a felső réteg erősebb felmelegedése máris súlyos kiszáradást okozhat. **Gyakori túl nagy adagú öntözés** a lazább talajokon a felvehető tápanyag teljes kimosódását is okozhatja, így a sárgulási tünetek, az esetleges korai lankadás miatti újabb öntözés csak „olaj a tűzre”. Kötöttebb talajon a levegőtlenység, túlzott ülepedés miatt lépnek fel a vashiány, egyéb tápelem hiány miatti tünetek. Illetve gyökérvesztés miatt hervadás, lankadás következik be, ami tápanyaghiány tünetekkel is járhat. **Párasítással** a légköri aszály jelentős csökkentésére van lehetőségünk, de csak úgy találmra párasítani sem lehet. A párasításra viszonylag kis cseppképzésű felső öntözés alkalmas. Párasítást az erős felmelegedés előtt kell megkezdeni, és lehetőség szerint a felmelegedés ütemében ismételni kis vízádagokkal lehűtve a növényt és környezetét is. A túl kis adagok perzselési veszélyét az okozza, hogy a vezetékrendszerben amúgy is forró víz kerül a forró levelekre, tehát erre is célszerű odafigyelni a kockázatok csökkentése érdekében.

Az aszályos időszakra tehát jóval korábban készüljünk fel. Miután az utóbbi évek alapján rövidebb-hosszabb időszakra biztosan számíthatunk, a felkészülésre garantáltan szüksége lesz. Az aszálykárok megelőzésére, csökkentésére csak összehangolt technológiai eljárásokkal van érdemben lehetőségünk. Hogy ez így van, minden aszályos évben vannak nagyon szembetűnő jó és rossz példák. Érdemes és kell is megtanulni az egyes növényeknél alkalmazható lehetőségeket, melyekre már az ültetés előtt legyünk felkészülve.

Horinka Tamás

szaktanácsadó

Nyári vetésű, ültetésű állományok tápanyag aktualitásai

A nyári vetésű gyökérszöldségek, tarlóburgonya, illetve másodkultúráként ültetett káposztafélék tápanyagellátása nem is olyan egyszerű kihívás. A kánikulai viszonyok az amúgy is stresszes időszakot még nehezebben elviselhetővé teszik a fiatal kultúrák számára. A megfelelő tápanyagellátás könnyíthet az időszak átvészelésében.

A megfelelő növekedés fenntartása

A nyári kultúrák tápanyagellátásának alapkérdése a növekedés fenntartása. Az aszályos, túl erős besugárzással terhelt időszak a növekedés ellen van. A megfelelő nitrogén túlsúlyos ellátás, valamint nedvességszint biztosítása nélkül a növekedés nehezen tartható fenn. A gyökeresedéskor egy kisebb adagú **nitrogén fejtrágyázással** indítható a tápanyag program. A perzselésveszély miatt csak kis adagot használjunk, és nem célszerű a műtrágyát közvetlenül a növények mellé szórni. Legalább 10 cm legyen a „védőtávolság” és a csapadékkal, öntözéssel a tápanyag úgysis a gyökerekhez kerül. Gyökeresedés után, a lombosodás alatt már a **Rosafert 18-6-5** nitrogén túlsúlyos fejtrágyázás javasolható 2-3 dkg/m² adaggal. A gyökérszöldségek, káposztafélék és burgonya következő fejtrágyázása már káliumos összetételt igényel. A **Rosafert 15-5-20** a harmonikus növekedést szolgálja. Adagja szintén 2-3 dkg/m² lehet, melyet öntözés előtt sekélyen bedolgozva legcélszerűbb alkalmazni.

Lombtrágyázás rásegítés, kiegészítés

A lombtrágyázással esetenként kijuttatott tápanyag mennyisége is lehet jelentős, de elsősorban az élettani hatás miatt fontosabb ezeknek a kezeléseknak az elvégzése. Mint más cikkeinkben is hangoztatjuk, a növényvédelemmel egy menetben mindig megcélóz-

hatunk, vagy adódik olyan területet, melyre kiváló lombtrágya található és egy menetben hatékonyan elvégezhető a kezelés.

Növekedés fenntartása

Nem helyettesíti a megfelelő nitrogén fejtrágyázást, ugyanakkor sokan csodának látják egy-egy jó kezelés eredményét. Nem véletlenül! Ha megfelelő összetételű és minőségű lombtrágyát használunk, az eredmény tényleg csodaszép lehet, de ez nem csoda. A **Rosasol 30-10-10** növekedést serkentő mikroelemes lombtrágya, vagy a tartós nitrogén hatóanyagot is tartalmazó **TNT Mg**, vagy **TNT Turbó** hosszú hatású lombtrágyák azonnali hatása szemmel is jól látható.

Az aszály tűrésére

Aszályos ciklusban kalciumot is tartalmazó lombtrágya lesz megfelelő választás. A káposztaféléknek, sárgarépanak a bóros kalcium, a **Rheobor** kezelés javasolható. A lombvédelem erősítésére, gyökeresedés serkentésére az ellenálló képességet fokozó Fosfitex kezeléseket nagyon javasolt a programba illeszteni 2-3 hetenként. A **Rosatop-Ca** a mikroelemek hiányának, sárgulásnak is megelőzésre alkalmas egyben, de a megfelelő növekedést is szolgálja a magas nitrogén tartalmával.

A lombozat kondíciója

Az erősebb lehűlések időszakában már a lombozat megfelelő kondíciója az elsődleges szempont. A nyár végével, a magasabb kálium tartalmú készítményeket kell választani. A káposztaféléknél a **Rosasol 23-7-23**, burgonyában, sárgarépanak, zellerben a **Rosasol 15-5-30** minőségjavító lombtrágya kezeléseket követhetnek.

Késő őszi minőségjavító kezelések

Természetesen csak a megfelelő hőmérséklet mellett érdemes lombtrágyázást végezni, de ellentétben a gyökerek működésével, amíg a nappali hőmérséklet 18-20 C° köré emelkedik, a lomb működése még aktív, tehát a kezelésnek van értelme. A késő őszi minőségjavító kezelésekre csak erős kálium túlsúlyos lombtrágyát használjunk. A **Rosasol 3-5-40**, vagy a **Rosasol 12-6-36** kiváló növekedést lezáró és természetes „éregyorsító”, azaz száraz anyag növelő, szállítást, pulton tarthatóságot növelő összetételek. A tárolhatóság javítására szintén ezek a kezelések szükségesek.

Horinka Tamás

szaktanácsadó